

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja ce
Swójbny statok,
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokjěw će! F.

Serbiske niedźeliske lopjeno

W Budyschinje

30. decembra 1934

Baugen

Nowe lěto.

Luk. 12, 4—9.

„Nascha pomoz steji w mjenje teho Knjesa, kotrnyž nje-
bježa a semju stworil je“. — Sažo stejimy pschi spocžatku
noweho lěta. Kaž zusbnił s pschikrntym woblicžom steji
psched nami. Sčto drje nam tutón zusbnił pschinjeke? My
čłowjekojso myslimy najbóle na to, sčtož hu nam wschelake
lěta pschinjeke, město so ho prashamy: kajki hu ty w sańdže-
nym lěcže był, hu pschezo był wježoły w nadžiji, sčerplivy
w čěžnosćzi, wobstajny w modlitwje? Ssy do přědka abo
do sady pschischoł w swojim snutskownym žiwjenju, bliže
swojemu Bohu a Knjesej, abo hu psches podawki w swojim
žiwjenju pschezo dale wot njeho ho wotehnacž dał? Runjež
tež nowe lěto kaž zusbnił psched nami steji, na jeho čole ho
inboli daloko kwěcžo psches nóz mjeno, kotrež napjelnja wu-
troby wschittich džěczi Božich s radošču a s troschtom. To je
mjeno Jesuž. A hdnž nowe lěto na swojim čole nožny dro-
hotne mjeno Jesužowe, potom je wone nam kaž kóž, na ko-
truž stroschtnje a wježele stupimy, dotelž je Jesuž, nasch Je-
suž, s wjednikom a s knježerjom. A hdnž s nowemu lětu je-
dyn druhemu wschitto dobre pschjemy, steji tež sa naž, swo-
jich pscheczelow, hižom Knjes Jesuž tu, so hu nam pschiwołał
swoje nowolětne pschecze. To namałamy w dženžnišchim
sčzenju:

Sčtož Jesuž s nowemu lětu pscheje swojim pscheczelam!

1. Sswjatu bojošč. 2. Džěcžinsku dowěru. 3. Spraw-
ne wusnacže.

Sswojim pscheczelam praji Knjes Jesuž: „Njestrachuj-
cže ho tnyh, kiž čžělo sabija, a potom nicžo wjazny čžinicž nje-
móža“. Potajkim: Njestrachujcže ho čžłowjekow. Čži móža
drje wam čžělo moricž, ale waschei nježmjertnej duschi tola
sčhodžicž njemóža. Ssy-li pscheczel Knjesa Jesuža, staraj
ho w nowym lěcže, so woštanjesch se swojim Sbožnikom a

psches njeho se swojim njebjeskim Wótzom kóžny džeń nutra-
nje sjednocženy, so móže tebe swojeho lubeho pschecžela mje-
nowacž. Potom tež nawuknjesh jeho słowo prawje srosu-
micž: „Njestrachujcže ho tnyh, kiž čžělo sabija a potom nicžo
wjazy čžinicž njemóža“. Bojoscž psched ludžimi dyrbi džěcžo
Bože sčubicž. Jako Sčezěpan ho psched wyschej radu samol-
wicž dyrbjeshche a derje wjedžeshche, so jemu sa žiwjenjom ste-
jachu, „pohladachu woni na njeho wschitzy, kiž w radže ke-
džichu a widžachu woblicžo jako jandželiske woblicžo“. Tu
widžičich sčobom, sčtož Knjes Jesuž pscheje swojim pschecže-
lam, to jim tež dawa, hdnž hu woprawdže jeho pschecželjo.
Tež my smějemy w nowym lěcže s wschelakimi ludžimi čži-
nicž, kiž budža se swojimi hrěchami nam kaž my s naschimi
njedostatkami a błudami jim s wobčežnosćzi. Wěsch, hacž
njepschinjeke nowe lěto tebi knano tajke čžežke setkanja s lu-
džimi? Moricž drje čže njebudža; ale to pschima kručže do
žiwjenja a čžini wutrobu žmjercž sčrudnu, hdnž słóč a hida
čžłowjekow žapa pschecžiwu nam kaž wohen, abo hdnž dyr-
bimy psches mħlu slych rěčžow hicž, abo hdnž čži, na kotrymž
mamy džělacž, nam jenož liwkosč a napšchecžiwnosč počaža,
abo hdnž čži, kotrymž žmy dobrotu čžinili, ho wot naž wot-
wobrocža. Ach, nascha wutroba žada po lubosćzi a pschipo-
snacžu a hdnž to njenamałamy, je nam, kaž kwětzy, kiž dyr-
bi w kłódku sahubjenicž. Wožebje pak dyrbišch ho pschicho-
towacž na čžežloty mjes čžłowjekami, hdnž chžěsch w nowym
lěcže jako wucžobnił Jesužowy tu ho mēčž a sadžeržecž. Lohko
móže ho čži stacž, so žebi nacžinisch niz jenož hidu kwěta
pschecžiwu tebi, ale so tež twoji domjazny hu tebi s njepschecže-
lemi. Njestanje ho tež mjes nami, so Knjesej wobrocžena
wutroba steji wožrjedž swojeje swojby kaž zusbnił, so boha-
bojašnej staršchej dyrbitaj ho wot swojich žamžnych džěczi
hidžicž dacž. To wschitto boli. Sčtož je křutosč a słóčž
čžłowšku hižom sčonił, tón prošny s Dawitom: njedaj mje do
čžłowjeskich rukow padnyčž. A sčtož w nowym lěcže tajke

Da-li Bóh, njech sakcžje
Sserbowstwo w nim luboſnje!

Evangelijny Sserbja! prajcže,
Njej' tón poſtrow drohi wam?
Muž pſchi mužu pſchikahajcže:
Sserbſtvo pomhacž idžeržecž nam!
So našch lud tež woſtał by
Dale ſprawnny, pobožny! Jurij Schewczik.

Wot hód k nowemu lětej.

Schto chzyl přecž, so ſu tute dny ſriedž hód a noweho lěta kaž pſchihotowane ſa cžiche ſhutne rospominanje toho, ſchtož běſche, a ſa nutrne, ſprawne pſchihotowanje na to, ſchtož budže. Njech to protyku lěta 1934 woſmjeſch, njech to hiſhcže ras w myſlach pſches ſtare lěto, jeho měžazy a dny džeſch, njech to dale wróczo hiſhcže džeſch, wobrocžejo ſopjena, na kotrej je twoje žiwjenje ſapiſhowało niz jeno tuto ſańdžene lěto, ale ſańdžene lěta Twojeho žiwjenja wſchě, — wſcho cže pomina, ſhutnje rospominacž a rosmjſlowacž wſcho, ſo podnurič hlubje a hlubje do wſcheho, a pſchepytowacž a pruhowacž ſprawnje a bjes poroča, niz mjenje tež bjes ſmilnoſcže pſhecžiwu ſebi. Jenož tač dobudžeſch ſebi prawny a dobry podložk ſa to, ſchtož nětk. A ſchto nětk?

Nowe lěto? Haj! — Nowe žiwjenje? Haj! — A tajke? Tajke, tajkež ſo ſamo wuwije a wutwori ſ wěrn, — ſ teje wěrn, kotraž chže wjaz byč hacž mjeno jenož, wjaz tež hacž ſo praji: ja mam to ſa wěrne a prawe, ſ teje wěrn, kotraž je žiwjenje, ale žiwjenje ſ Bohom, žiwe hromadžebycže ſ Jeſuſom, ſ hodownym džeſczom, kotrej ſy wſač do wutrobny ſe žlobika Bethlehemſkeho.

A tač ſy ſažo tam, hdžež ſy tač huſto był w tutnych dnjach: w Bethlehemje pſchi žlobiku, w Božej nožy, kotraž tač džiwna a ſwjata, dofelž ſo w njej ſta džiwo wſchěch džiwow: Bóh bu cžlowjek narodženy ſa cžlowjekow, — ſa wſchěch cžlowjekow — tež ſa mnje. Cžehodla to? Haj do žyła: cžehodla hodny? Cžehodla hodowneho ſchto ma ſwěcžki a blyſhcž? — Cžehodla? tuto praſchenje ma cžlowjek na hubomaj naſtajnje, hdny tu ſrudžba, tyſchnoſcž, hubjeńſtvo a wſcho to, ſchtož cžlowjek tač „njeſbožo“ mjenuje. Ale, ſy ſlyſchał tajke praſchenje ſ lutym „cžehodla?“ nětkle hodny ſa hodami, ſa hodownym potajniſtwom, ſa hodownym džiwow? Eſy ſo ſam praſchał: cžehodla hodny? — So ſo Cže njeby puſhcžiko tuto: „Cžehodla hodny?“ ale Cže nahło njepraſchewajzny hlubje a hlubje do praſchenja a pytanja: „Cžehodla hodny ſa mnje?“ A ſu nětko hodny podarmo ſa mnje?“ „Běchu tute poſlednje hodny podarmo ſa mnje? Eſym ja hodownny? Eſym ja nětk žiwny ſ hodownym Sbožnikom?“

Dobre to a ſpomožne tajke praſchenje a pruhowanje mjes hodami a nowym lětom! Haj, bjes toho dozyla nje-možne, ſbožowne nowe lěto pſhecž a — ſbožowne nowe lěto mēcž! Hdny chžeſch ſbožowne nowe lěto pſhecž, dyrbiſch tola wjedžecž, ſchto to je, a ſo to je jenož lěto, w kotrymž cžlowjek we wěrije ſ Jeſom Chryſtom ſawjaſany a žiwny, a ſo tohodla dyrbi Twoje pſhecže byč ſdobom dobropraſchenje k Bohu. A hdny chžeſch ſam ſbožowne nowe lěto mēcž, — a ſchto to nochzyl? Schto tajke njetriebač? — dyrbiſch tež tola wjedžecž, — wjedžecž ſo maſch tuž niz jeno Nowe lěto ſapocžecž ſ Jeſuſom, ale kóždy džen noweho lěta runje tač, a ſo tomu ſlyſcha rano modlenje a wječor modlenje a modlenje tež wo dnjo a w nožy, modlenje k tomu, wot kotrehož ſem wſcho wěrne ſbožo, k Bohu: ſ Boha wſcho ſbožo!

A k Bohu ſměſch a móžeſch, hdny ſy k Jeſuſkej pſchichoł, kaž Jeſuſ to ſam praji: „Nichtón njepraſchidže k Wótzej ſhibe pſches mje!“ To reka tež: Nichtón njepraſchidže k ſbožu, ſhibe pſches mje!

Hdny ſy tač daloko pſchichoł w ſwojim rospominanju w tutnych dnjach, kiž mjes hodami a Nowym lětom, potom njeſkebjaj wſcho ſažo ſ tym, ſo ſkomdžiſch, ſo pruhuj ſo praſhecž: Schto tohodla nětk? Esmem a móžu ja tajki, kajkiž ſym, k Nowemu lětu hič? Wbo — abo je lěpje a ſpomožniſcho, hiſhcže ras k hodam wróczo hič, hiſhcže ras ſtupicž pod hodowny ſchtom a hiſhcže ras poſlychacž na wſchě hodowne ſlubjenja a ewangelije a hiſhcže ras klecžecž pſched džeſczom w žlobiku, — a ſo niz prjedny hnucž wot žlobika a hód, hacž nimam tu njepowalnu wěſtoſcž: Jeſuſ ſo mnu, ja ſ nim! Ja wěrju, tohodla ſwěrju ſebi, hič ſe ſtareho do noweho lěta — w Jeſuſowym mjenje! —?

To, hačle to je ſažoſk ſa ſbožowne lěto, ſažoſk ſa to, ſo ſo wſchě pſhecža — t. r. pſhecža wěrneho ſboža — dopjelnja, a ſo ſamóžu, ſebi ſe ſwojimi modlitwami ſbožo, wěrne ſbožo wuproſnyč!

S tym praſchidžeſch ſam wot ſo pſchi ſwojim rospominanju k tomu, rospominacž nowolětno ſbožopſhecža: Komu maſch pſhecž; ſchto maſch pſhecž. A pſchi tym praſchidžeſch ſa tym, ſo hladacž ſtracha, kotryž Nowe lěto hroſny ſchecžijanam, — mjenujzny ſapadnyč do póhanſkeho cžinka. Eſče drje něſchto ſlyſcheli wo „modleſkich wětrnikach“, tajkež ſebi je ſtajeja póhanjo w Aſiſkej: Wſchijajajja papjerku, na kotrej modlitwa ſteji, k woſchidku wětrnika; kelkož krocž ſo woſchidku wjercži, tač mēni wboha póhanſka duſcha, je modlitwa ſpěwana. — Njejewi ſo něſchto tajkeje „papjerjaneje wěrn“ tež woſoko Noweho lěta, hdny cžlowjekojo ſczelu telko pſhecžow na papjerku napiſannych abo cžiſhcžannych do wſchěch kónčžin a wětrów? Haj, wſchudžom tam ſo jewi, hdžež je tajke pſhecže tač bjes wutrobny a duſche, kaž tamne we wětrje ſmahowaze modlitwy na papjerzny! Njedyrbimny, jeli ſo chžemy woprawdže — woprawdže a wěrnje ſbožo pſhecž, dotalne waſchnyo nowolětnych pſhecžow trochu rewidowacž, trochu pſchemēnicž, ſhlubſchicž? Dyrbimny! A cžinimny to, hdny wot hód hodowni praſchidžemy!

A budžemy, hdny wot hód hodowni praſchidžemy, tež hiſhcže to a to a to rewidowacž, reformowacž, ſhódnoſcžicž, woprawdžicž a tač ſkrucžicž, ſwěcžicž to ſbožo, kotrej ſebi wuproſnyčny ſa nowe lěto a kotrej pſchewajchny a wuproſnyčny druhim ſa nowe lěto. Do toho ſlyſcha, wjedžecž, ſo ſbožo pſhecž hačle móžeſch tomu, pſhecžiwu kotremuž ničžo nimaſch — ani hidu ani njepraſchecželſtvo ani podobneho. T. r. Dužny wot ſwjedženja mēra cžiń mēr ſ tym, ſ kotrymž ſy dužny po pucžu do noweho lěta a — do wěcžnoſcže! Ty džeſch tola ſ ſeſchtu mēra, ſ Jeſuſom! Jeſuſ, tuto mjeno ſteji nad přenim dnjom tež noweho lěta 1935! Wón je tež jeho Knjes!

A ſchto wjaz? Wſmi ſam ſo runje tajkeho, kajkiž ſy, a pſchepruhuj ſo w myſlach a ſłowach a ſkutkach a ſadžerženju w ſwětle hodownym — a wſcho, ſchtož tač njehodowneho na-deńdžeſch, wotſtron, pſchemēń, doniž njeſy tež woprawdže hodownny, woprawdže ſchecžijany po mjenje a po ſnutsčnym a ſwončnym žiwjenju!

Mjenujzny ſo: Schtož ſebi nowe lěto, ſchtož ſebi pſchichod wot naž žada ſe wſchēm, ſchtož w nim ſchowane na naž cžaka a kaka, je ſprawnoſcž, wěrnnoſcž, woprawdžitoſcž — potajkim wot ſchecžijana ſo žada, ſo ſchecžijany je, ſo Chryſtuſowny je ſ wutrobu a ſ duſchu, ſ ertom a ſ ruku, ſ žyčnym žiwjenjom. A w pſchichodže je tež wěcžnoſcž pſched nami, we

lotrejž tež to, šhtož bē najbōle potajene a šhowane, na šwētlo pschindže! A šhtož bē njespravne a njewērne, budže šudžene. A njemylmy šo: njespravnosč a njewērnosč ma tež tu hižo šudženje!

Mjes hodami a Nowym lētom! Šhto wišo njeschindže Czi to do myšlow a psched woczi a do šwedomnja, hdyž taš hodowne šwētlo šo dobnwa do kutow a kuczilow! Ale czim cziščisše budže to w nowym lēcze a czim šbožowniške budže nowe lēto! A to je tola to pschecze, lotrejž mamy kaš kami sašo, taš sa šwojich taš sa žyly lud a kraj! Haj, my pscheyemy šebi šo modlo k Bohu, a my pscheyemy wschēm šwojim, žytemu ludej a krajej a wjednišej luda a kraja, kanzle- rej Adolfej Hiltlerej, dobroprošho k Bohu, žohnowane a s tym šbožowne nowe lēto 1935.

Zyrfej a stat.

Eswjedžen Sjewjenja šwjeczimy lētka njedželu. S tym šo tuton šwjedžen, lotrnyž wošebje naše wošady rad šwje- cza, smenje wscheho kaženja, lotrejž šo pošajuje w tym, šo tu- ton šwjedžen njeje wjazn statnje pschipsnaty. Eswjedžen Sjewjenja je džen Swonkowneho mišionštwa. Šo je tuto dželo nusne, bu w pošlednimaj lētomaj sašo a jašo wupra- jeny. Sa pscheczelow Anjesoweho mišionštwa njebē to trje- ba prajicž; trjeba paš to sašo bē, dofelž je jich tnyh, kiž šu liwzy w tutym škutku, došč a došč tež tnyh, lotriž pschecziwo mišionštwu a jeho škutkowanju šteja, wošebje pschecziwo to- mu, šo s tukraja pjenjej du ša tuto dželo do wukraja. Kelto dha to je tutnyh pjenjes? Hdyž sa wschē mišionšte towarštwa Nēmšteje wišo hromadže šlicziš, wuczinja to na hłowu s pjenježkow. — A tomu njech je pschidate: Jenicžy sa bar- bjenki hubow — Nēmž praji: Lippenstifte — placžesche Nēm- šta hiščče psched krōtkim 12 000 000 hr. do Franzowškeje. A hdyž woblicziš, šhto Nēmška nētkle ša jenicžki džen wudawa ša tobaš, zigary, cigaretty, pivo a kino, nalicziš ša džen wjetšhi pjenjes hacž je to tamny mišionški pjenjes na žyly lēto. — To jeno ša tnyh, kiž pjenjes dla rēcza! Sa naš placzi pschedewschēm Anjesowa pschitafnja: „Džicze a šcziucze ša mojich wuczomnikow wschitkich ludži“. A po tym šo mamy na tutym dnju, na hodžoch pohanow, njech škadzemy šwōj dar do šchlicžki pschi durjach, njech darujemy šwōj dar duzy wošolo Anjesoweho woštarja na Anjesowy woštar.

Wschelate s bliffa a šalofa.

Nowe lēto 1935. Šastupimy po Božej woli a s Božej pomozu do njeho. Šhto wošmjemy šobu? Njedyrbjaj s na- mi hicž „Bibliški pucznik?“ Šlaj, wōn cžaka, šo by Ty pra- jik: „Wōj, čžemoj hromadže drohowacž psches nowe lēto! Ty prajiš mi kōždy džen nowe šlowo toho Boha, lotrnyž je Anjes žylyho noweho lēta. To budže dobre drohowanje, tu- to drohowanje s jeho šlowom!“ — A nēchtōn druhi je hiščče hotowny, s nami hicž psches tuto nowe lēto 1935, druhi štary šnaty a pschezo sašo nowy pscheczel; pscheczel „Pschedženaf“. Wōn čže k ruzy byčž je wschēm, šhtož taš sa wschēdne žiwje- nje trjebasš pošiwow a radow. Tuž, jeli šo jeho šebi do domu hižo njelkasa, škasaj šebi jeho! Še derje se wschēm možnym dobrym a pomoznym, žortnym a bježadnym wuho- towany. — Tamne knižki placža 15 pj., tute 50 pj.

Do wošadow. Šapocžatk noweho lēta pišaja šo tež wo- šadne rosprawy. My čžemy, kaš šašdžene lēta, tež lētka

tute rosprawy ša našchā čžitarjow kaš ša naše wošady wo- šjewicž. Tuž prožymy, šo bychu šo šapodate, šo bychmy je po možnosčzi bōrsy mōhli wošjewicž a na prēnje čžigla ros- dželicž.

Mižionšte dary se šerbškich wošadow maja šo po mož- nosčzi hacž do 31. hodownika pschepošajacž na girokonto čž. 228. Wo to prožy šarac em. Rejda, poškadnik šerbškeho po- bocžneho mižionškeho towarštwa.

Bomhaj Bōh!

„Bomhaj Bōh!“ prajimy s tutym čžiklom wschitkim na- šchim lubym čžitarkam a čžitarjam w hodžinach, lotrejž šu taš na šonzu štareho a pschi špocžatku noweho lēta taš wošebi- te a wošebne. A my šo Wam, Waš taš štrowjo, džakujemy ša wschu šwēru, lotruž šcže našchemu nabožnemu šopjenškej wobšwēdcžili a taš šdobom šwojej ewangeliškej žyrtwi a jeje prožowanjam a niz mjenje tež šwojemu šerbštemu narodej, s lotrehož šcže, a jeho drohim šubšam, lotrejž Bōh nam wschēm w nim da, taš pschewschēm macžerņu rēcž. Haj, šhto čžyly šanjehacž a šapicž rēcž macžerje, lotraž jeho porodžika, we tutej rēcži prēnje šlowcžka s nim rēcžaka, s nim šo modlika, s nim šo radowala! Šhto — A tohodla tež čžitafčže a čži- tarče runje nabožne šopjenko w macžernej rēcži, nočžyjo hi- naš hacž čžinicž po wulkim šnatym pominanju: hajmy šebi šwojich wōtzow rēcž a wēru! A do noweho lēta 1935 psche- jemy Wam, šo modlo k Bohu, jeho bohate žohnowanje a taš šbožowne nowe lēto; bjes Božeho žohnowanja tola žane šbožo! S Božim žohnowanjom paš macže wišo, šhtož trje- bacže, njech pschindže w nowym lēcze, šhtož pschindže.

A tajki wutrobnny poštrow a s nim šjednocženy horzy džak wuprajamy wschēm našchim čžescženym šobudželacžerkam a šobudželacžerjam. Wy šcže wēnowali mozy a cžakž šwoje- mu narodej a Božemu kralestwu. Šaplacž Wam to bohacže Bōh tōn Anjes. A njedajcže nam podarmo tu proštwu wu- prajicž, naše šopjenko a naše dželo tež w nowym lēcze šwē- ru podšjeracž, dobročžiwje šobuškutkujō ša narod a Bože kra- lestwo. Bōh pomhaj Wam a nam, šo by šo tole derje ra- džilo a bylo Bohu čžescži a našchemu ludej a nam k žohnowa- nju a k šbožu. A Bože bohate žohnowanje a taš šbožowne nowe lēto pscheyemy Wam s nutrnym modlenjom taš na brosy štareho lēta 1934 a noweho lēta 1935. Bōh tōn wēčžny Anjes wschēch cžakžow budž s Wami a s nami! Redaktor.

Na pucž.

W mjenje Boha Wōtza, Šsyna a Eswjateho Duchu. Ha- mjen. Wšmicže to wēry a dowēry, modlenje to a wyškanje.

A tuž dži taš a drohuj, šastupiwšhi se štareho do noweho lēta, w nowym lēcze šwoju drohu w mjenje trojenicžkeho Boha — ale wopravdže, niz s mjenom jenož, niz s hubu je- nož! Tajkeho njetrjeba Bōh a tajkeho njemōželj Ty šam šo trjebacž ani tebye cži Twōji a Twōj lud!

A taš duzy pytaj w Anjesownych knihach a čžitaj je s no- wym Bibliškim pucžnikom.

Šitowanje:

Sa Epiphonias: W. we W. — Sa 1. po Epiphonias: R. w B. — Sa 2. po Epiphonias: R. w B.